

รูปแบบการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพของ อสม.โทรโข่ง ในเขตรับผิดชอบ

รพ.สต.วินัยดี ต.นาป่าแซง อ.ปทุมราชวงศา จ.อำนาจเจริญ

นางสาวพุทธิธิดา ศรีวิชา และคณะ

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวินัยดี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบพรรณนา (Descriptive qualitative research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก แบบกลุ่ม ในการเก็บข้อมูล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและภารกิจของเครือข่าย อสม.โทรโข่ง รพ.สต.วินัยดี ในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคในประเด็นกิจกรรมการดำเนินงาน ผลที่เกิดขึ้นจากการทำงานคุ้มครองผู้บริโภค ปัจจัยความสำเร็จ ปัญหาและอุปสรรค ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้มีจำนวน 51 คน แบ่งเป็น อสม.โทรโข่ง 25 คน ผู้นำชุมชน อบต 5 คน เด็กนักเรียน อย.น้อย โรงเรียนบ้านโสกใหญ่ โรงเรียนบ้านโคกพระวินัยดี 6 คน กลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง 10 คน ร้านชำในชุมชน 5 ร้าน ส่วนมากเป็นเพศหญิง ร้อยละ 70.59 จบมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 47 ส่วนมากร่วมกิจกรรมคุ้มครองผู้บริโภคกับ อสม. โทรโข่ง ร้อยละ 92.1 การรับรู้กิจกรรมการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภค ของ อสม.โทรโข่ง จากการสัมภาษณ์ ในประเด็นต่างๆซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ 1)ความหมายของการคุ้มครองผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (n=37) ได้ให้ความหมายของการคุ้มครองผู้บริโภคว่า หมายถึง การดูแลคนในชุมชนให้ปลอดภัยจากการซื้อยามากิน กานกินอาหารที่สะอาดปลอดภัย และที่รวมไปถึงการสอดส่องให้มีรถเร่ เข้ามาขายยา ในหมู่บ้านชุมชน 2) การรับรู้และนิยามความหมายของ อสม.โทรโข่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (n=46) ได้พูดถึง อสม.โทรโข่งว่า ก็ อสม.นั่นเอง จะทำหน้าที่ทำงานทุกอย่างด้านสาธารณสุข ไม่ว่าจะเป็นควบคุมโรคไข้เลือดออก ชั่งน้ำหนักเด็ก แต่เน้นหนักการทำงานเชิงรุกด้านคุ้มครองผู้บริโภคในชุมชนเพิ่มเติมขึ้นมา 3)การรับรู้บทบาทการทำงานคุ้มครองผู้บริโภคของ อสม.โทรโข่ง รพ.สต.วินัยดีกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (n=49) ทั้งหมดได้กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของ อสม.โทรโข่ง คือ อสม.ที่ต้องทำงานในชุมชน ดูแลในคุ้ม เกี่ยวกับเรื่อง การตรวจร้านชำไม่ให้มียาอันตราย การตรวจสารปนเปื้อนในอาหารทุกเดือน การตรวจยาอันตรายในชุมชน และการเฝ้าระวังไม่ให้มีรถเร่หรือแม่ค้าหัวตะกร้าเข้ามาขายยาในหมู่บ้าน รวมถึงแจ้งผู้ใหญ่บ้านและคุณหมอ รพ.สต. หากมีการขายยาในหมู่บ้านที่ไม่ได้รับอนุญาต และรวมถึงต้องเป็นผู้ให้ความรู้ในศูนย์เรียนรู้ เวลามีนครมาศึกษาดูงาน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (n=32) ได้กล่าวถึงประเด็นที่เกิดขึ้นในชุมชนว่ารู้สึกปลอดภัยจากยาอันตราย ร้านค้าร้านชำไม่มีการขายยาอันตราย รวมถึงรถเร่เข้ามาขายยาไม่ได้เหมือนสมัยก่อน ทำให้คนในชุมชนไม่ได้รับผลกระทบจากการใช้ยา กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ยังบอกถึงปัจจัยที่นำมาสู่ความสำเร็จ ก็คือ ความสามัคคี ความตั้งใจทำงานอย่างจริงจัง และที่สำคัญคือการมีทีมมีภาคีเครือข่ายสนับสนุนทุกกิจกรรมและชาวบ้านมีส่วนร่วมในการ คิดแก้ไขปัญหาดตามสภาพจริง และร่วมลงมือแก้ไขปัญหาก่อให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชน และจะอยู่ในชุมชนอย่างยั่งยืน ปัญหาอุปสรรคส่วนใหญ่ (n=16) การต่อสู้กับนายทุน

เช่นร้านชำ บริษัทฯ เป็นต้นเกรงกลัวอันตรายที่จะเกิดกับตัวเอง กลุ่มตัวอย่างอสม.โทรโข่ง ส่วนน้อย (n=9)
ปัญหาเรื่องงานด้านสาธารณสุขมีเยอะบางช่วงก็มีหลายงานเข้ามาพร้อมกันทำให้ทำงาน อสม.โทรโข่ง
ได้ไม่เต็มที่